

di ravnoteženja proračuna je na vidiku povišanje davkov, ker delavska Macdonaldova vlada vendar ne more nastopiti z zmanjšanjem mezd ali podpor brezposelnim.

Iz že pomirjene Indije. Iz zapora izpuščen voditelj indijskih nacionalistov Gandhi je imel že daljše pravne razgovore z indijskim podkraljem. Angliji zvesti indijski maharadža (knezi) vabijo angleškega kralja Jurja, naj bi prišel leta 1932 sam v Indijo, da bode otvoril parlament svobodnih indijskih združenih držav v Novem Delhiju. Trdijo, da se bo kralj odzval temu povabilu.

150-letnica cerkvenega jožefinizma.

V dobi raznih jubilejev ne bo odveč, da se tudi spominjamo 150letnice cerkvenega jožefinizma v tistih škofijah naše jugoslovanske države, ki so prej pripadale nekdanji avstrijsko-ogrski monarhiji. Z imenom jožefinizma se zaznamuje nedovoljeno poseganje državne oblasti v cerkvene zadeve, ki ga je vršil avstrijski cesar Jožef II., od kojega ima to postopanje proti Cerkvi svoje ime. Ta avstrijski cesar je bil pod močnim vplivom Cerkvi sovražnih framasonov ali prostozidarjev. Takoj v drugem letu svojega samostojnega vladanja, to je leta 1781 — torej ravno pred 150 leti — je cesar Jožef II. prepovedal škofom in drugim cerkvenim poglavarjem občevarje z rimskim papežem. Papež je mogel stopiti v stik z avstrijskimi škofi in škofje z njim samo potem dunajske dvorske kancelije. Tudi s svojimi verniki niso smeli škofje neposredno občevariti, temveč so morali svoja pastirska pisma škofljanom pošiljati preko cesarskih uradov, glavarstev itd. Ker so samostani velikega pomena v katoliški Cerkvi, je Jožef II. od l. 1782 do l. 1786 dal zapreti 738 samostanov ter razgnati 20.000 redovnikov in redovnic. Premoženje samostanov je država zaplenila in mnogokje se je zapravilo, zavrglo ali pa šlo drugače v izgubo. Samostanska poslopja so prešla v lastnino države, ki jih je uporabila kot kasarne ali prostore raznih uradov. Takšnih poslopij je tudi v Sloveniji precejšnje število. Odprava samostanov je Slovenijo hudo zadela. Na ozemlju Slovenskega Štajerskega so bili razpuščeni najpoprej frančiškanski in dominikanski tretji red in nato postopno naslednji samostani: dominikank v Marenbergu in Studenicah, žičkih kartuzijancev, pavlinev v Olmju, celestink v Mariboru, kapucinov v Mariboru (sedaj frančiškanski), minoritov v Mariboru (nekdanja prostorna cerkev je bila spremenjena v vojaško skladišče, samostan pa v vojašnico ob Dravi), avgustincev na Muti in v Radgoni, minoritov v Sl. Bistrici, dominikancev v Ptuj, kapu-

Spremenljivo vreme je čas katarjev dihalnih organov. Obolenja dihalnih organov so zelo nadležna in postanejo pogosto tudi dolgotrajna, osobito ako se jih zanemarija. Zato prične z zdravljenjem takoj na sledeči najbolj enostaven in uspešen način: Popijte dnevno dve do tri čase Radenske zdravilne vode s toplim mlekom. 1442

cinov v Ptuj, frančiškanov v Ormožu in dominikancev v Novem kloštru v Savinjski dolini. Minoritski samostan v Celju je l. 1808 ukinil cesar Franc. Ukinitev je bil za naše kraje in naše ljudstvo hud udarec v socialnem, zlasti pa v prosvetnem oziru, ker so samostani imeli svoje šole, ki se je v njih izšolal marsikateri sin slovenskega ljudstva.

Papež Pij VI. je kljub svoji starosti in bolehnosti šel na Dunaj, da bi cesarja odvrnil od njegove absolutistične cerkvene politike. Na svojem potovanju na Dunaj se je Sv. Oče ustavil v raznih krajih Slovenije, med drugimi tudi v Mariboru. V Maribor je prišel iz Celja 18. marca ter je stanoval v mariborskem gradu, ki je bil lastnina grofa Henrika Brandisa. Na Jožefovo je po sv. maši podelil iz lože na Grajskem trgu zbranemu ljudstvu apostolski blagoslov. Potem je nadaljeval svojo pot proti Gradcu. Na Dunaju je bival eden mesec, to je od 22. marca do 22. aprila l. 1782. Vsi njegovi napor, da bi cesarja prepričal o nedopustnosti in kvarljivosti njegove politike, so bili zaman. Jožef II. je po odhodu papeževem svojo nastopanje proti Cerkvi nadaljeval in poostiril. Iz Cerkve je hotel napraviti ustanovo, ki bi samo služila državi. Škofijska bogoslovna semenišča so se odstranila ter nadomestila z generalnimi semenišči, ki so bila popolnoma v državnih rokah ter se je v njih pouk vršil s pomočjo necerkvenih učnih knjig. Celo tako daleč je šel cesar v svojem zaželjenem gospodstvu nad Cerkvijo, da je sam izdajal naredbes o procesijah, romanjih, bratovščinah, ki jih je prepovedal ter nadomestil samo z eno pod imenom »dejavne ljubezni do bližnjega«, o pogrebi, postih, pridigah in celo o tem, koliko sveč sme pri kakšni maši goreti na oltarju. Vsled tega ga je pruski kralj Friderik Veliki počastil s podsmehljivim priimkom »brat mežnar«. Ko je Jožef II. l. 1790 umrl, so bile nekatere njegove nardbe, zlasti tiste, ki so bile za Cerkve najtežje, razveljavljene. Duh te

cerkvene politike, ki je znana pod imenom jožefinizma, pa je trajal naprej še kakšnih 60 let ter je prizadel katoliški Cerkvi v nekdanji Avstriji veliko škodo. Cerkvi vsekane rane je zacelil katoliški prepoved, ki mu je v Slovenski Štajerski odprla vrata veliki škof Slomšek.

Mestni svetnik iz Milana proglašen blaženim. Minulo nedeljo je bil v Vatikanu slovesno proglašen blaženim Contardo Ferini. Profesor Ferini je bil pred 32 leti član mestnega sveta v Milanu na Italijanskem in je oskrboval z največjo natančnostjo mestne finance. Odlikoval se je na polju dobrodelnosti in radi tega je bila zahteva ljudstva, da se ga prišteje blaženim in svetnikom.

*

Župnikov morilec prijet.

Dne 18. februarja je padel v roke pravice morilec župnika v Mengšu. — Zločinec je komaj 19letni Ivan Lakner, ki je kljub mladosti že vsestranski nebodigatreba. Vrnil se je domov po zločinu in poslal obleko h krojaču, da bi mu jo prelikal. Krojač je našel v njegovi suknji večjo svoto denarja in hranilno knjižico, in obvestil o tem bližnje orožnike. Žandarji iz postaje Radna pri Sevnici so Laknerja zgrabili na njegovem domu pri starših, kamor je sicer redko zahajal. Kmalu po aretaciji je zločinec priznal, da je izvršil on roparski umor na župnika g. Kušarja v Mengšu. Zločinca so prepekljali žandarji v Ljubljano in ga oddali v nadaljno zasliševanje policiji.

Lakner je priznal pri zasliševanju, da je po umoru župnika istemu vzel iz žepa ključke od blagajne in oropal iz nje 30.000 Din. 2000 Din je izdal v Ljubljani za novo obleko, da bi izbrisal za seboj sled, 8000 Din je naložil v pošto hranilnico, 15.000 Din je baje skril pod nekim mostom v Ljubljani, ostanek so našli pri njem.

Denarja, ki bi naj bil skrit pod mostom, niso našli. Trgovci, kjer je kupil Lakner obe novi obleki, so ga takoj prepoznali.

Roparski morilec že ima z dvema tovarišema na vesti več vlovov ter tatvin in je že bil osemkrat predkaznovan.

Po preiskavi je izročila ljubljanska policija zločinca sodišču v Ljubljani.

*

Bivši ministrski predsednik in minister dr. Anton Korošec bo imel na belgrajskem vseučilišču zanimiva predavanja o zadružništvu.

Zlato poroko je obhajal dolgoletni bivši tehnični vodja Cirilove tiskarne v Mariboru gospod Leon Brože s svojo soprogo Matildo. Zaslužnemu delavcu naše častitke!

»Gostilničarski list«, glasilo mariborske in ljubljanske zveze gostilničar